

Zrakoplov »Graf Zeppelin« je rabil pri zadnji vožnji iz Friedrichshafna ob Bodenskem jezeru v Pernambuco (glej sliko) v Braziliji 60 ur.

kor je bil poprej. Ampak ne samo lonec in štedilnik, temveč tudi kozarec, okna, vrata, tla, mize in deske za testo, jedilni pribor, linolej in z oljnato barvo pobarvane predmete — vse to čisti Vim redno, hitro in poceni. Vim dela v resnici čudeže.

Ali že veste, da je manufakturni trgovini Valentin Hladin v Celju zraven Marijine cerkve) ravnokar dospela velika množina svežega pomladanskega in poletnega blaga, katerega prodaja po globoko znižanih cenah. V interesu odjemalca je, da si njegovo lepo sortirano zalogo nemudoma ogleda, ter se na lastne oči prepriča, kako si zamore še danes vsakdo kriti svoje potrebščine in to z zmernimi sredstvi. Občinstvo se vabi, da te ugodne prilike ne zamudi ter nemudoma obišče to že itak dobro znano tvrdko. 538

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58, lastnik in vodja kirurg dr. Cerinč. — Najmodernejši urejen za operacije. — Zdravilni aparati: višinsko sonce, diatermija, ionizator, račnica »Hala«, emterocleaner. — Zdravljenje z radijem (pijača in kopelji). — Cene zmerno. 332

Cepano, žagano in okroglo kolje kakor vsake debelosti rezan les prodaja ali zamenja za izborna vino tvrdka Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

Fr. Wernig, Slovenjgradec:

Ljudstvo in gospodarski napredek.

Skoraj pri vsakem predavanju naletim na ugovore, ki zadevajo socialno-gospodarske prilike, splošno-gospodarske odnošaje itd. Ugovori so to večinoma, ki se ne tičejo n a r a v n o s t strokovnjaka za kmetijstvo, ki so le splošno gospodarskega značaja. Vendar mora na zadevna vprašanja in ugovore znati odgovoriti tudi kmetijski predavatelj, da utemelji upravičenost propagande za gospodarsko povzdigo in napredek.

»Vsa vaša izvajanja so lepa, toda vse skupaj nam nič ne pomaga, dokler ne poskrbite za izvoz naših pridelkov v inozemstvo. Odprite meje in živina bo imela zopet cene tudi brez vsega, kar ste nam glede izboljšanja živinoreje

svetovali!« je odvrnil po končanem predavanju neki kmetovalec.

Krog izvoza v inozemstvo.

»Da, če bi bil izvoz v inozemstvo samo od nas odvisen! Toda vsaka država v zadnjem času zapira svoje meje uvozu, tujega blaga in tudi največji diplomatični spretnosti včasih ne uspe priboriti našemu blagu izvoz. Vsaka država štiti svojega kmetovalca, ki si je znal v sosednih pokrajinah z doslednim vstopom v kmetijske organizacije priboriti primerno upoštevanje,« sem še z lahkoto zavrnil ugovor. In pripovedoval sem dalje, da je v sosednih državah za kmetovalca večinoma še slabše, da je zajela gospodarska kriza ves svet in celo bogato Ameriko in Angležko, da so kmetje v drugih alpskih deželah v resnici samo kmetje — kmetje, katerim je ljubezen do zemlje, domače grude in domovine smoter in vsebina vsega bitja in žitja, katerim je idejna vrednost zemlje tako velika, da vzdrže to sveto, od staršev podedovano, v njihovem znoju in krvi prepojeno zemljo. Za neugodne gospodarske prilike ne iščejo ti kmetovalci samo vnanjih vzrokov, ampak tudi razloge času neprimerne gospodarskega.

Tekmovanje s klavno živino.

»Sto let že gospodari v naši dolini kmetovalec skoraj na enak način, sto let se menda že ni mnogo spremenilo razmerje med travniki in njivami pri nas in vendar so se gospodarske razmere v tem času tako spremenile, da je neobhodno potrebno, da začnemo drugače gospodariti,« sem dalje razlagal. »Dočim smo pred sto leti redili živino predvsem le radi gnoja, s katerim smo zadosti obgnojili njive, radi zažetnega pridelka žita — danes marsikje ravno narobe obdelujemo polje, da pridelamo več in boljše krme, da redimo boljše živino.«

»Vse prav! Toda kam bomo šli z blagom, če bomo tako zelo povzdignili kmetijstvo? Vsaj še zdaj ne vemo kam z živino, katera nima nobene cene,« je mislil drugi kmetovalec. »Imate tudi prav, gospod! Imamo res preveč živine, klavne živine. Toda prav slabe kva-

litete je ta, ne radi pasme, ampak radi reje in krmljenja. Dobro blago in danes že sloveča slovenska plemenska živina gre še vedno v denar. Klavni voli pa pri nas res marsikje že ne morejo tekmovali s klavnim blagom v drugih pokrajinah. Nedavno so pokupili tu prekupčevalci za tri vagone naših volov, katere so poslali v Zagreb radi prehrane mesta, ker so Italijani pokupili na sejni v Zagrebu baje vso živino za višjo ceno, kakor se plačuje običajno pri nas. Italijanski kupci so bili torej z zagrebškim blagom zadovoljnejši, kakor z našim. Radi tega pomnimo, da nam bo predvsem zboljšanje kakovosti živine s primerno odbiro, vzrejo, nego in krmljenjem pomagalo tekmovali z drugimi pokrajinami, tako, da bomo mogli tudi naše klavno blago vnovčiti,« sem dejal.

Večja pozornost na travnike.

»Hrvati lahko,« je rekel nekdo. »Oni imajo dosti žita in lahko krmijo živino.«

»Res, Hrvati imajo dosti žita; toda še lepšo klavno živino vzrede mogoče v Švici in Avstriji, kjer ne pridelajo žita niti za dom, kjer imajo le prvovrstne paše, seno, deteljo in lucerno ter eventualno ensilaze. Tudi pri nas je radi tega posvetiti vso pažnjo obdelovanju travnikov in pridelovanju krme! Gre predvsem zato, da pridelamo več in boljše seno. Med senom in senom je velika razlika in obdelovanje travnikov ni končano s tem, da gremo čez travnik enkrat z brano, da natrosimo malo umetnega gnoja itd. Naši travniki so potrebni temeljitega zdravljenja, obdelovanja s skarifikatorji, dosetve, razkisanja in poživljenja. Bolj kakor njive so potrebni obdelovanja travniki. Že ko sem bil pred vojno na Češkem, so se vršili takrat za praktične kmetovalce samo za obdelovanje travnikov dvomesečni tečaji.«

Ko pa sem nedavno na nekem strokovnem predavanju naletel na toliko uvodoma navedenih socialno-gospodarskih splošnih ugovorov, da je vse strokovno predavanje, vključno najdalekosežnejšim koncesijam izzvenelo v burni gostilniški razgovor — sem vzel v roke tednik »Slovenski Gospodar« z dne 24. februarja tega leta in sem zaklical mojim poslušalcem:

Iz malih dohodkov sredstva za gospodarstvo.

»Možje! Skoraj vsi ste naročniki »Gospodarja« in verujete v poročila tega lista.

Glejte, kaj Vam piše ta list med vprašanji in odgovori: »Ali bi bilo dobro se izseliti v Južno Srbijo?« — »S tem se svojih dolgov ne boste iznebili, doll si pa ne boste pomagali. Vsem kmetom se danes tako godi. Začnite misliti tudi na to, kako bi iz malih dohodkov skušali dobiti sredstvo za gospodarstvo!«

Torej iz malih dohodkov naj skušamo dobiti sredstev za gospodarstvo. Pozabimo zaenkrat na lažje dohodke iz gozda, iz lesne kupčije, za hmelj itd. in obrnimo vso pozornost obdelovanju travnikov, pridelovanju krme, kvalitativni reji živine in sadjarstvu!

Kmetije, trgovci, obrtniki, uradniki!

Kako preskrbite sebe na starost?

Kako pripravite hčeram doto?

Kako oskrbite sinove, ki se bodo morali umakniti z domačije?

Ako vlagatelj mesečno:

boš imel pri obrestni meri	1 Din		10 Din		100 Din		500 Din	
	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%
po 2 letih	25.26	25.65	252.00	256.52	2.526.—	2.565.24	12.630.—	12.826.29
po 5 letih	68.10	70.72	681.03	707.20	6.810.33	7.072.92	34.051.69	35.364.62
po 10 letih	155.02	167.83	1.550.22	1.676.34	15.502.24	16.763.44	77.511.24	83.817.21
po 15 letih	265.95	309.40	2.659.55	3.004.02	26.595.57	30.040.28	132.977.87	150.201.44
po 20 letih	407.53	482.30	4.075.97	4.823.07	40.753.75	48.230.72	203.768.91	241.153.64
po 25 letih	588.23	731.53	5.882.36	7.815.32	58.823.62	73.153.20	294.118.19	365.766.04

Po zgornji tabeli pa lahko izračunati tudi vsak drugi znesek. N. pr. ako vlagatelj mesečno po 2 Din. koliko dobil po preteku 15 let pri obrestni meri 5%? Poišči zgoraj znesek, ki ga dobiš, ako vlagatelj po 1 Din in pomnoži ta znesek s številom dinarjev, katere nameravaš mesečno vlagati: tedaj $265.95 \times 2 = 531.90$.

Nalagajte

po tem vzorcu (tudi lahko po poštnih položnicah) pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici, Maribor

Gosposka ul. 23 registr. zadr. z neom. zavezo Gosposka ul. 23
in boste zadovoljni!

Lahko je svetovati, a težje, mnogo, mnogo težje delati. Predvsem v krajih, kjer do splošne gospodarske krize ni bilo poljedelskega kmetijstva v pravem pomenu besede, kjer ni praktičnih zgledov, kjer ni organizatorjev ali tudi, kjer se naša inteligentnejša kmečka mladina vdaja predvsem le športnim prireditvam in ne, kakor nekoč pod vodstvom podeželske inteligence skupnemu poučnemu delu cele vasi ali srenje v sadovnjaku, v vrtu, pri živini ter na polju.

*

Nadzorstvo nad mlino ukinjeno. Na podlagi okrožnice, ki jo je izdal davčni oddelek finančnega ministrstva v Beogradu, bodo dale finančne direkcije nalog oddelkom finančne kontrole, naj odtrgajo pečate, ki so z njimi zapečatili posamezne mlino, in da jih takoj odstranijo, ker je po novem zakonu o prometu s pšenico to nadzorovanje ukinjeno. Prav tako imajo nalog ukiniti stalno nadzorstvo, ki je obstajalo v nekaterih mlinih.

Pri licitacijah dobave gramoza za banovinske ceste, ki so se vršile pri mariborskem sreskem cestnem odboru v presledku 14 dni, so šli dobavitelji s cenami tako navzdol, kakor še dosedaj nikdar. Iz tega se vidi, da je na deželi veliko pomanjkanje denarja in si želijo kmetovalci in vozniki vsaj nekaj zaslužiti za najnujnejše potrebe.

Prihodnji živinski in kramarski sejm v Guštanju se bo vršil dne 23. aprila 1932. — Tržka občina Guštanj, dne 13. aprila 1932. 547

St. Janž pri Velenju. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo, dne 24. aprila* po sv. maši v šoli mesečni sestanež, na katerem govori priznani veščak g. Levstik iz Celja, ki nam bo dal nove pobude za organizirano delo, ki nas edino more dovesti do večjih uspehov, poleg tega pa podal tudi strokovna navodila za sadjarski napredek. Umni, napredni sadjarji, brez predsodkov pridite v obilnem številu na ta zelo važen se-

stanek in, kateri še niste, prijavite svoj pristop k podružnici.

Šmarino pri Velenju. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo, dne 1. maja, popoldne ob 3. uri v prostorih društvenega doma krasno igro v 5. dejanjih »Divji lovec«. Ker je čisti dobiček namenjen za povzdigo tukajšnjega sadjarstva, ste vljudno vabljeni k obilni udeležbi vsi domačini in soseda.

Vurberg. Leta 1930. je bila pri nas ustanovljena kmetijsko-nadaljevalna šola. Namen je, da se fantje usposobijo za praktično vodstvo gospodarstva, ki dan za dnem zahteva vedno več izobrazbe. Oba tečaja, prvi in drugi, je obiskovalo precej fantov, ki so z velikim zanimanjem sledili predavanjem. Tečaj II. letnika kmetijske šole se je kakor prvi z dobrim uspehom zaključil. Sklep se je vršil na belo nedeljo, dne 3. aprila tega leta, popoldne v šoli. Po otvoritvi in pozdravu načelnika šol. odbora g. Felicijana in po govoru g. šol. upravitelja smo gojenci imeli predavanja iz nekaterih predmetov učnega programa. S tem smo gojenci pokazali, da se nismo zastonj udeleževali teh tečajev. Kot lep spomin na to šolo in kot dar so nas gg. predavatelji lepo obdarili. Nekateri so prejeli cepilne nože, drugi rezilne škarje. Dasi je skromen ta dar, vendar je nam gojencem ljub in drag. Neprestano nas bo spominjal še v poznejših letih na one dneve, kako smo odrasli in močni fantje korakali v šolo v posmeh malčkom, ki se jim je čudno zdelo, ko smo se srečavali, da se morejo tako veliki ljudje hoditi v šolo, pa kar brez torb in aktovk. Sedaj je dokončano delo, katerega so gg. predavatelji s tako odločnostjo prevzeli in s tako vnemo in požrtvovalnostjo za nas kmečke fante izvrševali. Dosegli ste lep uspeh svojega dela, in gojenci se bomo hvaležno spominjali vsega dobrega, kar smo iz vaših predavanj zajeli. Za ves trud in vso skrb naj bo izrečena srčna zahvala

*

o zavarovanju.

Piše Franjo Žebot, glavni zastopnik »Vzajemne zavarovalnice« v Mariboru.

I.

V zadnjem času čitamo vsak dan po časopisih o številnih požarih. Hudobni požigalci so krivi večine teh požarov. Nekaj čudnega je, da je v letošnjem letu v prvih treh mesecih bilo v naših krajih toliko požarov, kakor lansko leto do junija meseca.

V okolici Polskave in na Dravskem polju zažiga hudobna roka skoro dan za dnevom kmetiskim gospodarjem hiše in gospodarska poslopja. Kakor poročajo dnevni časopisi, je zlobni požigalec celo tako drzen, da že naprej naznanja s posebnimi listki, kje bo zažgal. Kljub skrbnim nočnim stražam in čuječnosti žandarmerije in drugih javnih organov, se še do danes ni posrečilo, da bi prišel hudobnež v roke pravice. Enako, kakor pri Polskavi, se dogajajo požari po celi Savinjski dolini, v Prekmurju in v zadnjem času celo v Slov. goricah. Veliki požar v Čagonskem vrhu, kjer je zgorjela cela vrsta viničarij, nadalje ogromen požar v Selcih in Zavrhu pri Sv. Rupertu, kjer je brezvestni požigalec zažgal celo vrsto hiš, je nepojasnen.

Za kmetiskega gospodarja, pa tudi za ubogega viničarja je požar danes grozna, nepopisna šiba. V času velikanske gospodarske krize, ko ni nikjer dobiti denarja, je še nezadolženemu posestniku nemogoče zgraditi novo hišo.

Radi tega je neobhodno potrebno, in sicer iz čisto gospodarskih ozirov, da imajo naši gospodarji svoja poslopja, kakor tudi premičnine pravilno zavarovane. Pri svojem delovanju kot glavni zastopnik »Vzajemne zavarovalnice« za sodne okraje Maribor in Sv. Lenart, sem se prepričal, da imajo mnogi gospodarji svoja zavarovanja v velikem neredu ter so zavarovalne police zelo površno sestavljene. Vsled tega so mnogi gospodarji v nevarnosti, da v slučaju požara ne dobijo pravilne odškodnine za pogorela poslopja in premičnine.

Iz narodno-gospodarskih ozirov je za vsakega posameznika nujna potreba, da svoje zavarovalne listine natanko pregleda, ali jih pa da po kakem zavarovalnem strokovnjaku pregledati, ali so pravilno sestavljene ali ne. Našel sem mnogokrat, da imajo mnogi gospodarji pisano v polici namesto kritja s slamo, opeko, ali pa narobe. Mnogi imajo svoja poslopja, kakor tudi premičnine previsoko zavarovane, drugi zopet prenizko. Na mnogih policah so zabeleženi kot zavarovani predmeti, stvari, katerih dotični zavarovanec sploh nima, mnogo takih predmetov pa, ki so velike vrednosti in se nahajajo v poslopih, pa niso zavarovani. Drugi posestniki imajo zopet zavarovana svoja poslopja pri dveh, treh in mnogi celo pri štirih zavarovalnicah, ne da bi bilo na kaki polici zabeleženo, da so nova zavarovanja kot dozavarovanja na prvo zavarovanje. Taka zavarovanja, ako jih je več in niso označena kot dozavarovanja, so po zakonu neveljavna. Škoda je za vsak dinar, ki ga v teh težkih časih vsak posameznik po nepotrebnem plačuje. Radi tega svetujem, da si dajo kmečki gospodarji svoje zavarovalne listine čimprej pregledati po kakem zavarovalnem strokovnjaku. Ako pa želijo

kdo natančnejša pismena pojasnila, sem mu radevolje na razpolago.

V prihodnjem »Slov. Gospodarju« bom pa opisal, kako si lahko vsak gospodar sam izračuna približno sedanjo vrednost njegovih poslopij, da bo tako lahko sam izračunal, ali nima morda svoja poslopja previsoko ali prenizko zavarovana.

Kako krmimo in pitamo mlade račke?

Prvih 24 ur račke ne dobijo nobene hrane. Nato se jim da v svežem mleku namočen kruh, sveža skuta (sir) in mnogo prav drobno seklanega zelenja, najbolje mlade koprive, in nekaj surovega nastrganega korenja. Tudi trdo kuhana jajca fino seklana in pomešana z zelenjem se lahko krmi prva dva tedna.

Krmiti je vsaki dve uri ter skrbeti, da imajo račke vedno dovolj sveže pitne vode v plitvi posodi. Ta posoda naj stoji na malo vzvišenem prostoru, tako da se voda, ki jo račke naškropijo pri pitju, odteka in ne nastanejo mlake. Posoda s krmo se postavi v oddaljenosti 1 do 2 korakov. Račke med krmiljenjem vedno pijejo, takorekoč k vsakemu polnemu kljunu požirek vode. Tekanje od krme do vode in mala vzpona k vodi utrjuje živalice in je zelo koristno za njih razvoj.

Drugi teden se daje sledeča krma: z vrelo vodo poparjen oves ali ječmenov šrot, kuhan zmečkan krompir in mnogo zelenja. Doda se tudi malo kostne (ali ribje) moke. Piča mora biti gosta, drobljiva.

Naslednja dva tedna ista krma, le nekaj drobnega zrnja se doda.

Peti teden se krmi mlade račke že skupno s starimi.

Dokler račke nimajo perja, to je, do štirih tednov se jih ne sme spuščati v vodo, ker so občutljive. Škodi jim mraz in vlaga, prime jih krč in vodne podgane se jih rade lotijo. Največ račk pogine ravno vsled tega. Zato se naj da račkam plitva posoda z vodo, kjer lahko po mili volji žlobudrajo brez nevarnosti.

Pitanje mladih račk se vedno izplača, samo pravilno je treba krmiti, da so v 8 do 12 tednih izpitane, torej pred prvim misanjem. Tako se ne zajedo.

Na ameriških farmah pitajo mlade račke takole: prve dni na mleku namočen kruh, skuto, jajce, zelenje.

Nato prvi teden: z vrelo vodo poparjeno mešanico iz 1 merce koruznega šrota, 1 merce pšeničnih otrobov in 1 merce zadnje pšenične moke.

Drugi teden: 1½ merce koruznega šrota, 1 moke, 1 otrobov, ¼ kostne moke. Doda se 1 merco drobne seklane sveže detelje.

Tretji teden: 2 merce koruznega šrota, ½ moke, 1½ moke, 1½ otrobov, ¼ kostne moke, 1 detelje.

Četrty teden: 2 merce koruznega šrota, 1½ otrobov, ½ moke, ¼ kostne moke, 1½ detelje in zelene rži.

Peti teden: 2 merce koruznega šrota, 1½ otrobov, ½ moke, ¼ kostne moke, 2 zelenja.

Šesti teden: Isto kakor v petem tednu, samo ¼ kostne moke.

Sedmi teden: 3 merce koruznega šrota, 1 otrobov, 1 kostne moke, 2 zelenja.

Osmi teden: 3 merce koruznega šrota, 1 moke, 1 kostne moke, 2 zelenja.

Drugi, nemški, način pitanja je pa sledeči:

Prvi dan: Nič.

Drugi in tretji dan: V mleku namočen kruh drobtine, skuta in zelenje (solata, koprive) petkrat dnevno — toliko, kolikor požro v 10 minutah. Vedno dovolj sveže vode.

Četrty do deseti dan: Štirikrat dnevno toliko, kolikor požro v 20

minutah, in sicer: 1 del ribje moke, 1 del drobnega ječmenovega šrota, ¼ dela pšeničnih otrobov, mnogo zelenja, vedno svežo pitno vodo.

Od 11. dne do 6. tedna: Trikrat dnevno: 4 dele otrobov, 3 ječmenovega šrota, 1 koruznega šrota, 3 zelenja in 5% ribje moke (na 11 meric mešanice ½ merce ribje moke). Vedno dovolj sveže vode.

V četrtem tednu se naj živali mnogo gibajo in plavajo.

6. do 10. teden: 3 do 4 krat dnevno: 1 del koruznega šrota, 2 ječmenovega šrota, 1 zelenja, 1 ovsenovega šrota, 1 pšeničnih otrobov, 10% ribje moke.

Zadnjih osem dni se opusti ribja moka in krma se popari mesto z vrelo vodo, z vrelim mlekom. Kot zelenje se doda mesto dosedanega zelenje zelene (apiha), kar da mesu posebno fini okus.

Tudi se zadnja dva ali tri tedne račke ne smejo mnogo gibati, ne plavati. Ostanajo naj v dobro nastlanem, zračnem hlevu in zunaj v omejenem prostoru.

Dobro pitana račka se pozna po tem, da stoji perie repa narazen kakor pahljaja.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na trg v Mariboru v soboto, dne 16. aprila so pripeljali šepharji 67 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, slanina pa po 10 do 11 Din. Kmetje so pripeljali 14 voz sena po 95 do 110 Din, 6 otave po 95 do 100 Din, 4 slame po 75 do 80 Din, 25 voz krompirja po 1.50 do 2 Din, 15 vreč čebule po 5 do 6 Din (česen 10 do 14 Din). Zelje 3 do 5 Din. Pšenica 2, ječmen 1.50, oves 1.25, koruza 1.50, prššo 1.50, fižol 1.75 do 2.50 Din. Kokoš 25 do 35, piščanci 35 do 70, raca 20 do 30, gos 50 do 60, puran 50 do 90, kozliček 50 do 90 Din. Celi orehi 4.50 do 5 Din, luščeni 16 do 18 Din. Hren 12 do 14 Din, karfijola 6 do 12 Din, ohrovt 3 do 5 Din, radič 12 Din, jabolka 4 do 6 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 32 Din. Jajca

Nekaj, kar mnogi ne vedo.

Mnogo ljudi ne ve, da so zgradili ob obeh največjih afriških rekah, ob Nilu in Kongu, avtomobilske ceste, kjer redno vozijo poštne avtomobili; — da imamo za ribe posebne kopalnice, kjer izpirajo ribe v razredčeni octovi kislini, ki pomori na rilji koži nevarne glivice; — da preletel prepelica po 60 km na uro in da leti lahko tudi po 80 km na uro, in da je deblo palme-banane iz trdno omotanih listov.

Krompir smo dobili iz Amerike. V Evropo so ga prinesli Španjoli okoli leta 1580. Najprej so ga začeli saditi na Angleškem in na

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

17

(Dalje.)

Že tukaj na tako gosto obljudenih tleh pod Kunšpergom ni srečal ne človeka, ne živali, niti pes se ni obregnul vanj. Nikdo ni delal. Polje in travnik še niti osnažena nista bila od povodnji nanešenega blata, peska in dračja. S šentpeterskega cerkvenega zidu je vsaj čul človeški glas, tukaj pa je bilo, kakor bi stopal po pokopališču med grobovi ob polnoči... Most preko Sotle je bil razdrt. Za silo je bilo položenih nekaj desek, da je imel pešec dovolj truda s prehodom, voz in žival pa se nista poslužila teh razvalin gotovo ne od zadnjega razliva reke. Pa je preplezal Draša ostanke mostu, da bo lahko doma potrdil s prisego, kako sta si zrla s hrvaško kugo iz oči v oči.

Ko se je postavil z obema nogama na okuženo zagorska tla, se je ozrl skrbno na vse strani. Od nikoder človeškega ali živalskega glasu...

Že ozračje je dišalo kakor iz dežele smrti in v svarilo, naj ne izziva srečanja s črnoprogasto kravo, ki rogovili in muka po teh krajih! Sedel je pri mostu na naplavljenu hlođ, jedel prekajeno svinjino ter kruh in pil, da bi si nagnal več moči in korajže za poizvid vsaj do Klanjca.

Po okrepcilu je razmišljal, ali bi naj stopil v grad Razbor, ki stoji še danes par streljajev proč od Sotle in mosta. Če je bil zastražen že Št. Peter, kaj šele Razbor. Še ustrelil bi kak grajski berič, ako bi prosil za vstop. Ta previdni premislek ga je usmeril po cesti proti Kumrovcu in Zelenjakih, kjer je bila brv in veliki mlini. Kumrovec, večje zagorsko selo z romarsko cerkvico sv. Roka, kakor izumrlo — —. Ni zagledal niti enega kumeka ali kume, ki so sicer vedno stali ob cesti in obsuli vsacega tujca z vprašanji. Graščinski travniki od Razbora do Majke božje na Risvici med cesto in Sotlo vsi v blatu, pesku in razni navlaki, katero je privalovala povodenj bogve odkod. Pri cerkvi risviške Majke božje je še bil zložen visok kup drv. Andrej je koj uganil. Ker se ni upal nikdo z roko nad čarovnico in jo privezati na kol na sre-